

Samrådsredogörelse

Detaljplan för Nya Islandstorget, Blackeberg 3:1 m fl i stadsdelen Blackeberg, Dp 2014-00063

Innehåll

Sammanfattning	2
Bakgrund.....	3
Förslagets syfte och huvuddrag.....	3
Hur samrådet bedrivits.....	3
Ämnesvisa synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstaganden	4
Allmänt om samrådet och planprocessen	4
Allmänt om förslaget och utvecklingen	4
Arkitektur och gestaltning	5
Kulturmiljö	6
Olägenheter för grannar	7
Parker och grönområden	8
Gator och trafik	9
Samhällsservice.....	11
Teknisk försörjning.....	12
Hälsa och säkerhet	14
Miljö- och klimataspekter	15
Övriga frågor	15
Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande	18
Foreslagna förändringar	19
Inkomna synpunkter	21
Statliga och regionala myndigheter och förbund	21
Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar	23
Övriga remissinstanser	25
Sakägare enligt fastighetsförteckning.....	26
Övriga, ej sakägare.....	28

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Sammanfattning

Detaljplanens syfte är att, i gränslandet mellan stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby, skapa förutsättningar för ny bebyggelse och nya allmänna platser. Bebyggelsen föreslås innehålla 523 bostäder varav ca 60 studentlägenheter samt lokaler i bottenvåningar. Dessutom planeras en förskola för fyra avdelningar, nya och upprustade gator och torg, samt ett nytt klubbhus till Ängby södra bollplan. Lilla Ängby gård bevaras och dess kulturhistoriska värden skyddas. Förutsättningar skapas för integration mellan Blackeberg och Södra Ängby genom nya och utvecklade befintliga mötesplatser samt förstärkta kopplingar. Dessutom ska den nya bebyggelsen tillföra området en ny stadsbyggnadskaraktär för att ge området en egen identitet mellan de karaktärsstarka stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby. Detaljplanen förutsätter att befintlig byggnad inom Guten 1 samt Blackeberg 3:1 rivs, samt att tre fornminnen flyttas.

Planförslaget sändes ut på samråd 2015-11-11 - 2015-12-23. Under samrådet har 66 yttranden inkommit. Flertalet remissinstanser tillstyrker planförslaget men framför synpunkter i sak, framför allt vad gäller konsekvenserna för kulturhistoriska värden, risk för vibrationer från tunnelbanan och behov av att säkerställa ekonomiskt ansvar genom avtal. De flesta sakägare och övriga boende som framfört synpunkter önskar att förslaget blir lägre och luftigare, samt framför oro för framtida trafiksäkerhet, parkeringssituation och konsekvenser för kulturhistoriska värden.

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet kommer följande frågor att studeras vidare i det fortsatta planarbetet: Höjder och gestaltning, möjligheten att stärka den visuella kopplingen mellan Lilla Ängby gård och Blackebergsvägen genom att se över portikens utformning, hur grön förgårdsmark och möte mot naturmark säkerställs, konsekvenser för de befintliga fastigheterna längs Cederströmsvägen gällande tillgång till solljus, läge för vändmöjlighet för tunnelbanans ersättningstrafik, lösning för skolans befintliga förråd/sophus samt angöring och inlastning, vibrationsnivå och stomljud, komplettering av riskutredning avseende antal transporter, markstabilitet och eventuell skredrisk, markföroreningar, komplettering av dagvattenutredningen, med hanteringen av dagvatten i kyrkparken, ytavrinning och tillgång till brandvatten samt plantekniska justeringar.

Kontoret föreslår att förslaget ändras så att den visuella kopplingen mellan Lilla Ängby gård och Blackebergsvägen stärks, genom översyn av portikens utformning, och en eventuell sänkning av

byggnadshöjden i kv A, om det bedöms lämpligt efter utredning av konsekvenser för de befintliga fastigheterna längs Cederströmsvägen gällande tillgång till solljus,

Kontorets sammanfattande bedömning är att de inkomna synpunkterna kan hanteras och vidarestuderas i det fortsatta arbetet.

Bakgrund

Förslagets syfte och huvuddrag

Detaljplanens syfte är att, i gränslandet mellan stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby, skapa förutsättningar för ny bebyggelse och nya allmänna platser. Bebyggelsen föreslås innehålla 523 bostäder varav ca 60 studentlägenheter samt lokaler i bottenvåningar. Dessutom planeras en förskola för fyra avdelningar, nya och upprustade gator och torg, samt ett nytt klubbhus till Ängby södra bollplan. Lilla Ängby gård bevaras och dess kulturhistoriska värden skyddas. Förutsättningar skapas för integration mellan Blackeberg och Södra Ängby genom nya och utvecklade befintliga mötesplatser samt förstärkta kopplingar. Dessutom ska den nya bebyggelsen tillföra området en ny stadsbyggnadskaraktär för att ge området en egen identitet mellan de karaktärsstarka stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby. Den gröna utformningen av förgårdsmarken ska knyta samman de tre karaktärerna genom att utgöra ett enande kitt.

Platsens kulturhistoriska värden ställer krav på en mycket god arkitektonisk gestaltning och ett medvetet förhållningssätt till riksintresset Södra Ängby.

Detaljplanen förutsätter att befintlig byggnad inom Guten 1 samt Blackeberg 3:1 rivs, samt att tre fornminnen flyttas.

Hur samrådet bedrivits

Plansamråd för aktuell detaljplan pågick under perioden 2015-11-11 - 2015-12-23. Information om samrådet skickades ut enligt sändlista till remissinstanser och berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen. Samrådsförslaget visades i Tekniska Nämndhuset, i Blackebergs bibliotek samt på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/detaljplaner. Annons om samråd och samrådsmöte publicerades i lokaltidningen Mitt i Bromma tisdagen den 10 november 2015. Samrådsmöte hölls 2015-11-25 i Södra Ängby skola där ca 170 personer närvarade.

Ämnesvisa synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstaganden

Nedan redovisas ämnesvis de synpunkter som inkom under samrådet. Stadsbyggnadskontorets kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje ämne.

Allmänt om samrådet och planprocessen

Inga statliga eller kommunala remissinstanser har något att erinra på genomförandet av samrådet eller planprocessen, dock påpekar en boende att det är olämpligt att förlägga samrådet under december då det är en så hektisk tid, och att man därför skulle förlängt samrådet så att det även innefattade jul och nyårshelg.

Enstaka intresseförening anser att en miljökonsekvensbeskrivning bör upprättas då förslaget påverkar miljö och kulturarv.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret bedömer att samrådstiden som varade i sex veckor har varit tillräckligt lång för att alla ska ha möjlighet att sätta in sig i ärendet och lämna synpunkter.

Stadsbyggnadskontoret har bedömt att en miljökonsekvensbedömning inte krävts för detaljplanen och fått stöd för detta i länsstyrelsens yttrande.

Allmänt om förslaget och utvecklingen

Generellt ställer sig samrådskretsen positiva till att planområdet bebyggs med bostäder och att platsen vid tunnelbanestationen utvecklas, men flertalet anser att föreslagen bebyggelse är för hög och kompakt samt att den har en negativ påverkan på den kulturhistoriskt värdefulla miljön.

Länsstyrelsen bedömer att det inte finns skäl att anta att de kommer pröva stadens beslut och upphäva detaljplanen, under förutsättning att deras synpunkter gällande hälsa, säkerhet och risk, samt miljökvalitetsnormer för vatten beaktas. Länsstyrelsen delar stadens bedömning att planens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan.

Stadsmuseet ser möjligheter att bebygga och utveckla området kring Islandstorget. Museet avstyrker dock på grund av negativ inverkan på kulturhistoriska värden.

Skönhetsrådet har rådet beslutat tillstyrka förslag till detaljplan, men framhåller en stark erinran gällande bebyggelsens placering och volym i sammanhanget runt Lilla Ängby gård

Miljöförvaltningen har gjort en sammanvägd bedömning av detaljplanens miljö- och klimatpåverkan och anser att den negativa inverkan som intrång i naturmark och påverkan från buller innebär vägs upp av ett stort antal nya bostäder i ett läge med mycket god kollektivtrafik.

Exploateringsnämnden anser att planförslaget bidrar till en bra utveckling inom stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby. Planförslaget uppfyller ambitionerna om att främja en levande stadsmiljö i hela staden, att kompletteringsbebyggelse ska ske i goda kollektivtrafiklägen och att marken ska utnyttjas så effektivt som möjligt. Förtätningen innebär vidare att de båda stadsdelarna binds samman tätare och ger ökade möjlighet för bättre integration mellan de båda stadsdelarna.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Det kollektivtrafiknära läget och bostadsbehovet i Stockholm ligger till grund för att stadsbyggnadskontoret föreslår en tät och upp till sex våningar hög bebyggelse på platsen.

Arkitektur och gestaltning

Skönhetsrådet framför att skalförskjutningen motverkar ambitionen att den nya bebyggelsen ska placeras med hänsyn till terrängen.

Bromma stadsdelsnämnd anser att bebyggelsen som är sammanhållen och stadsmässig kommer, enligt stadsdelens uppfattning, att bidra till en levande stadsdel med en god och trivsam boendemiljö. Man anser att de synpunkter man framförde under programsamrådet, angående bebyggelsens höjd och utformning, i huvudsak tillgodosetts.

Många sakägare, intresseorganisationer och enskilda anser att föreslagen bebyggelse är för hög och för tät. Fåtal boende ifrågasätter varför så tät stadsstruktur ska finnas ute i förorten och hur den förhåller sig till de befintliga typologier som finns på platsen idag. *Enstaka enskilda* föreslår särskild gestaltning på platsen, en förespråkar vita hus, en förespråkar mer modern stil och en annan önskar se sadeltak på platsen. *En annan enskild* anser att man ska följa rådande bebyggelsestil.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Förslagets kvartersstruktur och uträntningen av Holbergsgatan ger en tydligare sammankoppling mellan områdena Blackeberg och Södra Ängby. Den gröna karaktären med bred förgårdsmark

ansluter också till de intilliggande stadsdelarnas karaktär, och knyter dem samman. Platsens kulturhistoriska värden ställer krav på en mycket god arkitektonisk gestaltning och ett medvetet förhållningssätt till riksintresset Södra Ängby. Höjder och gestaltning har därför studerats ingående och kommer även studeras vidare till granskningen. Avsikten är att den nya bebyggelsen ska tillföra området en ny stadsbyggnadskaraktär för att ge området en egen identitet mellan de karaktärsstarka stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby. På så vis får dagens arkitektur lämna sin årsring i området, vilket förtydligar de olika tidsepokerna.

Kulturmiljö

Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Länsstyrelsen konstaterar att förslaget ger en negativ påverkan på områden av kulturhistoriskt värde på lokal nivå, då Lilla Ängby blir kringbyggd och anpassningen till topografin i Blackeberg frångås. Man anser att planförslaget såsom det presenteras kan genomföras utan att påtaglig skada uppstår på riksintresset Södra Ängby och de värden som det ska skydda. Även kyrkomiljön hanteras enligt länsstyrelsen på ett acceptabelt sätt då respektavstånd hålls och en höjdmässig anpassning har gjorts.

För Skönhetsrådet står det klart att tillkommande hus runt torpet bör anpassas i höjd och volym för att i högre grad tillåta Lilla Ängby gård ett historiskt läsbart sammanhang kopplat till Blackebergsvägen och att ett sådant omstudering är viktigt för förtätningens förutsättningar att bli ett respektfullt komplement mellan stadsdelarna.

Flertal sakägare, intresseföreningar och enskilda framför oro med hänsyn till de kulturhistoriska värden som påverkas av detaljplanen. Främst lyfts Lilla Ängby gårds relation till Blackebergsvägen upp, där den nya bebyggelsen bryter kopplingen mellan dessa. Fåtal anser även att Ängby Kyrka döljs av den nya bebyggelsen.

Fornlämningar

Länsstyrelsen efterfrågar en tydligare redovisning av hur fornlämningarna hanteras för att kunna bedöma påverkansgrad. Man efterfrågar även en påverkansanalys av hägnad Stockholm 927.

Flertal enskilda samt enstaka sakägare och intresseorganisation motsätter sig flytt av fornlämningarna, främst skålgropstenen.

Landskapsbild/ stadsbild

Flertal boende, intresseföreningar och remissinstanser anser att kulturmiljön Blackeberg och kulturmiljön Södra Ängby tar skada av förslaget då bebyggelse är för hög och tät, nära inpå befintlig bebyggelse.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Sedan programförslaget har kvarteret intill Lilla Ängby anpassats så att gårdsbyggnaden fått en fri placering utanför kvarteret. Detta ger som konstaterat en försvagad koppling mellan Lilla Ängby och Blackebergsvägen, men stärker kopplingen till Ängby kyrka, då det lämnas öppet emellan dem. För att uppnå ett fungerande bostadskvarter med underbyggt parkeringsgarage bedöms det vara svårt att även säkerställa kopplingen till Blackebergsvägen. I det fortsatta arbetet ska dock möjligheten att stärka denna visuella koppling till Lilla Ängby studeras vidare. Dessutom ska gestaltningen av de närmaste gavlarna bearbetas för att uppnå ett medvetet utformat möte mellan Lilla Ängby gård och den nya bebyggelsen. Stadsbyggnadskontoret bedömer att Ängby kyrka inte påverkas negativt av förslaget och får stöd för detta i konsekvensanalysen av förslagets påverkan på kulturmiljön samt länsstyrelsens yttrande.

Stadsbyggnadskontoret är medvetet om att flytt av fornlämning innebär att de förlorar i värde, dock väger platsens lämplighet för bostadsändamål tyngre i stadsbyggnadskontorets bedömning. Planbeskrivningen ska dock kompletteras med en tydligare redovisning av hur fornlämningarna hanteras och en påverkansanalys ska göras med hänsyn till hägnad Stockholm 927.

De negativa konsekvenser som förslaget bedöms innebära på kulturmiljön Blackeberg anser Stadsbyggnadskontoret är underordnat behovet att tillskapa bostäder i kollektivtrafiknära läge. Värdebärande karaktärsdrag som är förenliga med kulturmiljön Blackeberg och Södra Ängby, såsom grön förgårdsmark och ett omsorgsfullt möte mot naturmark, ska dock studeras vidare och regleras i plankarta så att önskat resultat säkerställs. Vad gäller påverkan på riksintresset Södra Ängby, bedömer stadsbyggnadskontoret det som tillräckligt att möjligheten att på en övergripande nivå avläsa och uppleva riksintressets kärnvärden inte påverkas.

Olägenheter för grannar

Från ett fåtal sakägare och enskilda lyfts en oro för sättningar under byggtiden. Då marken till stor del består av djup lera befarar man att vibrationer ska transporteras vidare och skada befintliga

byggnader. Fåtal enskilda nämner även en farhåga för att byggtrafik ska försvåra för boende som vill ta sig ut till Bergslagsvägen.

Flera sakägare och enskilda boende längs Cederströmsvägen uttrycker stark oro över förlust av solljus på hus, uteplatser och trädgård på grund av byggnadshöjden i kv A, man påtalar även att detta inte behandlats i planbeskrivningen.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

En utveckling av Stockholm för att tillskapa nya bostäder och andra verksamheter, innebär konsekvenser för intilliggande bostäder och bostadsgårdar. Stadsbyggnadskontoret har förståelse för oron om störningar under byggtiden. Viss störning i samband med byggnationen går inte att undvika, men byggherrar och entreprenörer har gällande lagar och riktlinjer för exempelvis buller, att förhålla sig till och som inte får överträdas.

Inför genomförandet kommer det att göras noggranna geotekniska utredningar för att minimera riskerna för att skador uppstår. Alla kringliggande hus som kan påverkas av vibrationer/sättningar i samband med grundläggning besiktas ihop med fastighetsägaren, och vibrationsmätare sätts ut. Efteråt besiktas byggnaderna igen och skulle något ha hänt med bygganden utreds detta och åtgärdas. En trafikplan kommer att tas fram för genomförandet som säkerställer att bilar kan ta sig till Bergslagsvägen på ett smidigt sätt. I det fortsatta arbetet ska det noggrannare utredas vilka konsekvenser förslaget får på de befintliga fastigheterna längs Cederströmsvägen gällande tillgång till solljus.

Parker och grönområden

Länsstyrelsen framhåller ett troligt behov av undantag för bipotopskydd för att ta ner allén längs Blackebergsvägen.

Stadsdelsnämnden föreslår en upprustning av Blackebergstråket inkluderande parkleken Blacken om kompensation för den ianspråktagna grönmaken.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tidigare påpekat att föreslagen bebyggelse delvis gör intrång i naturmark. Då den föreslagna detaljplanen redovisar kompensation för de intrång som sker i naturmark, anser nämnden därmed att dessa frågor har redovistats tillfredställande i planhandlingarna.

*En intresseorganisation påpekar den svaga spridningskorridor för eklevande växter som passerar området, och befarar att den påverkas negativt av förslaget. Vidare framför *enstaka enskilda och**

remissinstanser att trädgården kring Lilla Ängby gård bör bevaras samt att mer av skogen kring Ängby kyrka bör vara kvar.

Fåtal enskilda motsätter sig ingreppen i naturmarken. I övrigt ser de flesta yttranden positivt på den föreslagna gröna förgårdsmarken och kvarterens anpassning mot naturmarken.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Tillstånd ska sökas hos Länsstyrelsen för undantag för bipotopskydd i syftet att ta ner allén längs Blackebergsvägen. Exploateringskontoret tar i samråd med stadsdelsförvaltningen fram förslag på kompensation för ianspråktagen grönmark. Som stadsdelen nämner är avsikten en upprustning och förädling av Blackebergsstråket ska vara del av detta. Den gröna karaktären i omgivande bebyggelseområden är ett värdefullt karaktärsdrag som planförslaget eftersträvar. Dock innebär den relativt täta strukturen att det blir stora ingrepp i befintlig natur. Återplantering kommer dock ske och det ger en möjlighet att stärka den svaga spridningskorridor som passerar området, genom att ny trädart kan planteras. Att delvis öppna upp mot Ängby Kyrka bedömer stadsbyggnadskontoret gör den kulturhistoriskt värdefulla byggnaden mer framträdande. Lilla Ängby gårds trädgård bedöms vara svår att bevara utan stora förändringar av förslaget. Enligt en senare besiktning har det även framkommit att alléträden är i dåligt skick och till stor del tagits bort. Stadsbyggnadskontoret ska dock studera möjligheten att förtydliga siktlinjen mot Blackebergsvägen, genom översyn av portikens utformning.

Gator och trafik

Biltrafik

Trafikkontoret anser att beskrivningen av Blackebergsvägen som säkerhetsrisk för barn och ungdomar bör nyanseras. Trafikkontoret ser positivt på att Blackebergsvägens köryta avsmalnas mellan skolan och bollplanen då det kan öka hastighetsefterlevnaden intill skolan.

Flertalet sakägare och enskilda framhåller en oro för ökade trafikproblem då fler boende i området genererar fler bilar, särskilt påtalar man oro för svårigheter att ta sig ut på Bergslagsvägen.

Parkering

Trafikkontoret anser att parkeringstalen är lämpliga men man vill att det preciseras vart cykelparkeringen ska anordnas inom kvarteren. Den parkering för rörelsehindrade som föreslås vid klubbhuset anser man bör justeras av trafiksäkerhetsskäl.

Flertal sakägare och enskilda påpekar att tillgången på parkeringsplatser är låg idag och att risken är stor att parkeringsmöjligheten blir sämre i och med aktuell plan. Flera enskilda efterfrågar parkeringsplatser till fotbollsplanen. Enstaka enskild framhåller att parkering inte är livet.

Gång- och cykeltrafik

Fåtal sakägare och enskilda ifrågasätter om trafikmiljön verkligen kommer bli mer trafiksäker. Särskilt tas barnens situation upp.

Kollektivtrafik

Trafikförvaltningen godtar att samtliga bussar vänder vid Blackebergsbacken, men efterfrågar en vändmöjlighet för tunnelbanans ersättningstrafik nära stationen. Exploateringen kan medföra att stationen behöver utvecklas vilket planen därför inte bör försvåra. Man nämner även att ett ytterligare spår kan behövas på sikt för att förstärka spårkapaciteten.

Flertal sakägare och enskilda påpekar att tunnelbanan idag är överbelastad och befarar att situationen förvärras med förslaget, då fler boende tillkommer.

Tillgänglighet

För att underlätta för personer som har svårt att gå bör man placera ut bänkar vid ramperna i kyrkparken anser Trafikkontoret.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret ska se över formuleringarna i beskrivningen av trafiksäkerheten för barn och ungdomar. Kontoret har kännedom om att det finns en problematik med genomfartstrafik i området. Det är även ett av de underliggande skälen till att Blackebergsvägen omgestaltas. Förhoppningsvis kan prioriteringen av gående och cyklister leda till ökad hastighetsefterlevnad såsom trafikkontoret nämner. På så vis blir vägen även mindre attraktiv för genomfart. Enligt de trafikflödesberäkningar som gjorts kommer planens genomförande ge tillkommande biltrafik om ca 1 000 fordon/dygn. Med de åtgärder som samtidigt görs på gatu-utformningen bedöms detta inte få en negativ påverkan för gående och cyklister.

Till granskningen ska det tydligare redovisas vart cykelparkeringen är tänkt att inrymmas. Parkeringen för rörelsehindrade vid klubbhuset ska justeras. Parkeringstalet för förslaget ligger i linje med stadens gällande politiska riktlinjer. Kontoret vill påpeka att framkomlighetsstrategin sätter gående och cyklister i första rummet, bilen har lägst prioritet – därmed prioriteras även utrymmet för bilen ned till förmån för ytor till för människor. Genom lokala trafikföreskrifter kan gatuparkeringen regleras så att den blir mer tillgänglig för de boende. Lokala trafikföreskrifter

hanteras av trafikkontoret.

Det kommer att finnas möjlighet till avlämning intill klubbhuset. Infartsparkeringen vid tunnelbanan 300 meters gångväg från klubbhuset har 70 parkeringsplatser. Det bör dessutom vara låg beläggning de tider då fotbollsplanen används. Antal allmänna parkeringsplatser i området ökar till 79 från tidigare 57, d.v.s. en ökning med 22 platser. Det kommer att finnas cykelparkering intill fotbollsplanen. Detta bedömer stadsbyggnadskontoret som tillräckligt för fotbollsplanens verksamhet. Förslaget till den nya trafikmiljön prioriterar gående och cyklister genom mer utrymme längs med Blackebergsvägen samt hastighetsdämpande åtgärder, såsom nya övergångsställen.

Stadsbyggnadskontoret ska studera läge för vändmöjlighet för tunnelbanans ersättningstrafik nära stationen. Då området närmast stationsbyggnaden inte ingår i detaljplanen bedöms den inte försvåra en framtida utveckling av denna. Stadsbyggnadskontoret har trots flertalet kontakttillfällen inte tidigare fått någon information om ett ytterligare spår. Om detta föranleder inskränkningar på planförslaget bör Trafikförvaltningen tydligt framföra detta i den fortsatta dialog som förs. Kollektivtrafikens kapacitet är Trafikförvaltningens ansvar, Stadsbyggnadskontoret hänvisar därför synpunkter på antal avgångar till dem. Enligt praxis utökas kapacitet när behovet växer, därmed kommer beslut om utökad kollektivtrafik först när de nya boende flyttat in.

I den planerade utformningen av kyrkparken finns bänkar utplacerade längs gångbanorna såsom Trafikkontoret efterfrågar.

Samhällsservice

Stadsdelsnämnden framför ett önskemål om en gruppbostad för 6 boende utöver de tio servicelägenheter som redan ingår i detaljplanen.

Sisab framför att skolans befintliga förråd/sophus placerat inom detaljplaneområdet behöver flyttas till annan plats som är fungerades utifrån verksamheten och att angöring och inlastning till skolan behöver säkerställas så att dessa kan utföras.

Utbildningsförvaltningen framhåller ett behov av skolplatser i området och önskar därför öka skolans fastighet söderut för att kompensera för den minskning av fastigheten som planförslaget innebär. Dessutom vill man att det skapas en bra angöring och inlastning samt flytt av soprum.

Idrottsförvaltningen har tillsammans med fastighetskontoret tagit fram ett lokalprogram som presenterats för exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret.

Enstaka boende efterfrågar en livsmedelsaffär, banklokal och annan service.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

En tidig dialog har förts mellan stadsbyggnadskontoret och stadsdelsförvaltningen angående behovet av särskilt boende. Då framkom det endast att behovet var de tio lägenheter som nu inryms inom förslaget. Stadsbyggnadskontoret anser att det innebär för stora konsekvenser på förslaget att i detta sena skede lägga till den efterfrågade gruppboenden. Behovet förmedlas dock vidare till exploateringskontoret angående andra kommande projekt i närområdet.

Frågan angående skolans befintliga förråd/sophus samt angöring och inlastning till skolan kommer utredas vidare i samråd med Sisab och utbildningsförvaltningen.

Utökning av skolans fastighet söderut är inte aktuellt att hantera inom denna detaljplan då det riskerar att fördröja processen. Dock ser stadsbyggnadskontoret positivt på den föreslagna utvecklingen och föreslår att det hanteras i en separat detaljplan eller samordnas med detaljplanen för etapp 2.

I detaljplanen ges utrymme för fyra lokaler som bedöms täcka behovet för lokal service i närområdet. Ingen av dessa är dock anpassad för att fungera som livsmedelbutik, då det ställer särskilda krav på transporter och varuintag, som inte anses lämpligt inom planområdet.

Teknisk försörjning

Vattenförsörjning, spillvatten

Stockholm vatten AB framför att vattenanslutning och spillvattenanslutning kan beredas i respektive gata. Det bör särskilt påpekas att ombyggnaden av Nya Islandstorget, med nya hårdgjorda ytor, kommer att påverka avrinningen och öka belastningen på ytor samt ledningsnätet nedströms.

Dagvatten

Trafikförvaltningen efterfrågar en redovisning av hur dagvattenhanteringen ska ske på torget.

Stockholm vatten AB påtalar att utredning av ytavrinningen pågår och kan komma att påverka systemhandlingen.

El/Tele

Ellevio AB framhåller att deras fördelningsstation nordväst om planområdet ej ska påverkas av byggnation och att ett 33 kV kabelstråk kan komma behöva omförläggas. 11 kV och 0,4 kV elnät byggs i och med planen om i hela området med bland annat två nya nätstationer.

Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning.

Energi och värmeförsörjning

AB Fortum värme anger att inom planområdet finns befintliga fjärrvärmeledningar.

Avfallshantering

Stockholm vatten avfall anser att det är mycket positivt att det planeras för maskinell hämtning av hushållsavfallet, men vill se redovisning av utrymmen för sopsortering samt att man bereder för hantering av matavfall.

Räddningstjänst

Storstockholms Brandförsvaret vill att planbeskrivningen anger hur tillgången till brandvatten säkerställs.

Skötsel, renhållning och underhåll

För att undvika framtida driftkostnader gällande beskärning av växtlighet, önskar *stadsdelsnämnden* minst fem meter bred förgårdsmark, men ok med undantag vid västra husets södra gavel.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Såsom det är angivet i planbeskrivningen ska åtgärder enligt dagvattenutredningen vidtas för att så gott som möjligt minska belastningen på ledningsnätet. Planbeskrivningen och utredningen ska dock kompletteras med hantering av dagvatten i parktorget. Ytavrinningen kommer studeras vidare till granskningen. Genom ledningssamordning kommer förändringar av ledningsdragningar kommuniceras. Till granskningen ska utrymmen för sopsortering redovisas i planbeskrivningen. Planbeskrivningen ska kompletteras med beskrivning av hur tillgången till brandvatten säkerställs.

Hälsa och säkerhet

Buller och vibrationer

Länsstyrelsen efterfrågar lägenhetsplanlösningar för kv B och D för att kunna bedöma deras bullersituation. Enligt länsstyrelsens bedömning är det mindre lämpligt att förlägga enkelsidiga lägenheter mot Blackebergsvägen i kv D och E. Byggnaders vibrationsnivå anser man bör regleras med planbestämmelse.

Trafikförvaltningen önskar att krav avseende vibrationer skrivs in i plankartan och att krav angående stomljud kommenteras i planbeskrivningen. Vidare vill man se en redovisning av förskolans huvudsakliga vistelseyta i plankartan. Man informerar om potentiella störningar från busstrafik, särskilt vid busshållplatser.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden framhåller att då bebyggelsen öster om Islandstorget är flyttat i det liggande förslaget och därmed inte längre påverkas av buller från tunnelbanan, har den frågan redovistas tillfredställande i planhandlingarna. Med hänsyn till den nedgrävda tunnelbanan anser man dock att vibrationer behöver studeras.

Risk

Länsstyrelsen efterfrågar en kompletterad riskutredning, som tydligare beskriver antal transporter till bensinstationen och att eventuella skyddsåtgärder skrivs in i plankartan.

Storstockholms Brandförsvär föreslår att en planbestämmelse införs i plankartan angående utrymning bort ifrån riskkällan i kv A, om detta avses genomföras.

En sakägare vill göra kommunen uppmärksam på de skyddsavstånd som gäller för den verksamhet som bedrivs av Preem.

Ras och skred

Länsstyrelsen anser att det inom planprocessen ska vara klarlagt om markanvändningen är lämplig utifrån risken för ras och skred, och att eventuella restriktioner skrivs in som planbestämmelser.

Trafikförvaltningen undrar hur kv A och kv B ska grundläggas.

Markföroreningar

Länsstyrelsen anser man att marken där det tidigare funnits en handelsträdgård ska undersökas då det kan finnas markföroreningar på platsen.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Lägenhetsplanlösningar för kv B, D och E ska redovisas i planbeskrivningen, byggnaders vibrationsnivå ska regleras med planbestämmelse och krav angående stomljud ska anges i planbeskrivningen.

Förskolans huvudsakliga vistelseyta regleras i plankartan via användningen.

Riskutredningen ska kompletteras angående antal transporter och skyddsåtgärden angående utrymning ska skrivas in i plankartan.

Vidare utredning kommer att ske vad gäller markstabilitet och eventuell skredrisk liksom vidare undersökning av markföroreningar, för att säkerställa markens lämplighet. Vid behov ska restriktioner skrivas in som planbestämmelser i plankartan. Avstämning kommer ske med Trafikförvaltningen och byggherrarna angående grundläggning av kv A och B för att säkerställa att tunnelbanan inte påverkas negativt av dessa.

Miljö- och klimataspekter**Miljökonsekvenser**

Länsstyrelsen delar stadens bedömning att planens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsen vill att det tydligare framgår hur dagvattnets ska renas och hur man bedömer konsekvenserna av detta.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Dagvattenutredningen ska kompletteras med beskrivning av hur dagvattnet renas och bedömning av eventuella konsekvenser utifrån detta.

Övriga frågor**Plantekniska frågor**

Lantmäteri myndigheten informerar om två justeringar som behöver göras i den fastighetsrättsliga genomförandebeskrivningen, dels ska renhållningsservitutet hänvisa till K4 istället för till K5 och del ska text om x-servitut läggas till. Utöver detta resoneras man kring lämplig reglering av angöringen till Lilla Ängby gård i plankartan, då det framförs som olämpligt att ha ett z på allmän mark som nu är fallet.

Trafikkontoret föreslår att användningen ändras från Torg till Park i plankartan väster om Blackebergsvägen. Man vill även att illustrationerna av övergångsställen i plankartan tas bort då de kan komma att ändras.

Genomförandefrågor

Trafikförvaltningen framhåller att de åtgärder som avses göras på betongdäcket ska ske utan påverkan på tunnelbanetrafiken, eller i samband med annan planerad avstängning.

Stadsdelsnämnden påtalar att genomförandet av de nya förskolor som planeras i området behöver samordnas, då ombyggnationen av Holbergsgatan inte är möjlig att genomföra innan alternativ förskola finns tillgänglig.

Sisab framhåller att angöring och inlastning till skolan behöver säkerställas så att dessa kan utföras utan hinder under produktion.

AB Fortum värme anger att för att kunna planera nya och ledningsomläggningar samt säkra befintlig drift med så få driftstörningar som möjligt är det bra med tidig information och samrådsmöte.

Ekonomiska frågor

Trafikförvaltningen framhåller att avtal behöver träffas mellan SL, staden och exploatören angående genomförande, kostnader och ansvar.

Sisab anser att kostnader uppkomna i samband med detaljplanen ska tas av projektet.

Utbildningsförvaltningen anser att kostnader för ny angöring och inlastning samt flytt av soprum ska tas av projektet.

Idrottsförvaltningen framför att förvaltningen utgår från att ersättning sker till liknande standard som idag och att om idrottsnämnden och fastighetsnämnden vill utöka utrymmena i det nya klubbhuset för att höja standard och förbättra tillgängligheten, får nämnderna själva betala mellanskillnaden inom egen investeringsbudget enligt stadens gällande tillämpningsprinciper.

Ellevio AB för fram att åtgärder i deras anläggningar utförs efter beställning till Ellevio och bekostas av byggherren.

AB Fortum värme framhåller att åtgärder i Fortum Värme Distributions anläggningar utförs av Fortum Värme och bekostas av

byggherre enligt gällande avtal, viktigt att vi tecknar genomförandeavtal snarast möjligt.

Tvingas *Skanova* vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter *Skanova* att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Enstaka enskild efterfrågar en ekonomisk kalkyl för genomförandet.

Flyghinder

Länsstyrelsen upplyser om att vid planering av byggnader högre än 20 meter över marknivå behövs en tidig avstämning med LFV angående behov av flyghinderutredning.

Trafikverket föreslår att Luftfartsverket läggs till på sändlistan

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

De plantekniska justeringar som lantmäteriet föreslår ska åtgärdas, dock får stadsbyggnadskontoret fundera vidare på hur en lämplig reglering av angöringen till Lilla Ängby gård kan säkerställas utan risk för privatisering av dess omgivning. Stadsbyggnadskontoret vill även fortsatt ha användningen Torg väster om Blackebergsvägen då det är den funktionen som avses på platsen. Illustrationerna av övergångsställen i plankartan kan dock tas bort enligt trafikkontorets önskemål.

Förskoleplaneringen kommer ske i samverkan med stadsdelen.

Under produktion ska det finnas säkra skolvägar och angöring samt inlastning till skolan ska kunna utföras utan hinder. Genom ledningssamordning kommer förändringar av ledningsdragningar kommuniceras.

Avtal kommer att skrivas mellan Trafikförvaltningen och Staden enligt tidigare framtaget huvudavtal vad gäller genomförande, kostnader och ansvar för underhåll och drift etc. Kostnader uppkomna i samband med detaljplanens påverkan på parkeringsytan norr om skolan samt för en eventuell flytt av skolans förråd/sophus kommer att tas av projektet. Kostnadsfrågan angående klubbhuset kommer att hanteras separat mellan exploateringskontoret och berörda förvaltningar.

Exploateringskontoret kommer ta beslut om kalkyl för genomförandet före detaljplanens antagande. Luftfartsverket läggs till på sändlistan.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

Från de inkomna synpunkterna har intressekonflikter mellan bostadsbyggelse och befintliga kulturmiljövärden kunnat identifieras. Såsom även anges i planbeskrivningen ligger det kollektivtrafiknära läget och bostadsbehovet i Stockholm till grund för att stadsbyggnadskontoret föreslår en tät och upp till sex våningar hög bebyggelse på platsen. Platsens kulturhistoriska värden ställer krav på en mycket god arkitektonisk gestaltning och ett medvetet förhållningssätt till riksintresset Södra Ängby. Höjder och gestaltning har därför studerats ingående och kommer även studeras vidare till granskningen. Avsikten är att den nya bebyggelsen ska tillföra området en ny stadsbyggnadskaraktär för att ge området en egen identitet mellan de karaktärsstarka stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby. På så vis får dagens arkitektur lämna sin årsring i området, vilket förtydligar de olika tidsepokerna.

Stadsbyggnadskontoret är medvetet om att flytt av fornlämning innebär att de förlorar i värde, dock väger platsens lämplighet för bostadsändamål tyngre i stadsbyggnadskontorets bedömning. Planbeskrivningen ska dock kompletteras med en tydligare redovisning av hur fornlämningarna hanteras och en påverkansanalys ska göras med hänsyn till hägnad Stockholm 927. De negativa konsekvenser som förslaget bedöms innebära på kulturmiljön Blackeberg anser stadsbyggnadskontoret är underordnat behovet att tillskapa bostäder i kollektivtrafiknära läge. Värdebärande karaktärsdrag som är förenliga med kulturmiljön Blackeberg och Södra Ängby, såsom grön förgårdsmark och ett omsorgsfullt möte mot naturmark, ska studeras vidare regleras i plankarta så att önskat resultat säkerställs. Vad gäller påverkan på riksintresset Södra Ängby, bedömer stadsbyggnadskontoret det tillräckligt att möjligheten att på en övergripande nivå avläsa och uppleva riksintressets kärnvärden inte påverkas.

Från de inkomna synpunkterna har även intressekonflikter mellan trafiksäkerhet för gående och önskemål om högre parkeringstal kunnat identifieras. Parkeringstalet för förslaget ligger i linje med stadens gällande politiska riktlinjer. Kontoret vill påpeka att framkomlighetsstrategin sätter gående och cyklister i första rummet, bilen har lägst prioritet – därmed prioriteras även utrymmet för bilen ned till förmån för ytor till för människor. Genom lokala trafikföreskrifter kan gatuparkeringen regleras så att den blir mer tillgänglig för de boende. Lokala trafikföreskrifter hanteras av trafikkontoret. Det kommer att finnas möjlighet till avlämning intill klubbhuset. Infartsparkeringen vid tunnelbanan 300 meters gångväg

från klubbhuset har 70 parkeringsplatser, det bör dessutom vara låg beläggning de tider då fotbollsplanen används. Antal allmänna parkeringsplatser i området ökar till 79 från tidigare 57, d.v.s. en ökning med 22 platser. Det kommer att finnas cykelparkering intill fotbollsplanen. Detta bedömer stadsbyggnadskontoret som tillräckligt för fotbollsplanens verksamhet. Förslaget till den nya trafikmiljön prioriterar gående och cyklister genom mer utrymme längs med Blackebergsvägen samt hastighetsdämpande åtgärder, såsom nya övergångsställen.

Från de inkomna synpunkterna har även intressekonflikter mellan bevarande av grönska och en vilja att utveckla platsen närmast tunnelbanestationen kunnat identifieras. Den gröna karaktären är ett värdefullt karaktärsdrag i omgivande bebyggelseområden som planförslaget eftersträvar. Dock innebär den relativt täta strukturen att det blir stora ingrepp i befintlig natur. Återplantering kommer ske och det ger en möjlighet att stärka den svaga spridningskorridor som passerar området genom att ny trädsort kan planteras. Att delvis öppna upp mot Ängby Kyrka bedömer stadsbyggnadskontoret gör den kulturhistoriskt värdefulla byggnaden mer framträdande. Lilla Ängby gårds trädgård bedöms vara svår att bevara utan stora förändringar av förslaget. Enligt en senare besiktning har det även framkommit att alléträden är i dåligt skick och till stor del har tagits bort. Stadsbyggnadskontoret ska dock utreda möjligheten att bevara mer av Lilla Ängby gårds omgivning

Sammanfattat bedömer stadsbyggnadskontoret att förslaget kan motiveras utifrån det kollektivtrafiknära läget och därmed tas vidare till granskning efter att vissa frågor studerats mer noggrant enligt nedan.

Föreslagna förändringar

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet kommer följande frågor att studeras vidare:

- Höjder och gestaltning ska studeras vidare på en mer noggrann nivå till granskningen.
- Möjligheten att stärka en visuell koppling mellan Lilla Ängby gård och Blackebergsvägen, genom översyn av portikens utformning.
- Gestaltningen av de närmaste gavlarna bearbetas för att uppnå ett medvetet utformat möte med Lilla Ängby gård.
- Planbeskrivningen ska kompletteras med en tydligare redovisning av hur fornlämningarna hanteras och en påverkansanalys ska göras med hänsyn till hägnad Stockholm 927.

- Grön förgårdsmark och ett omsorgsfullt möte mot naturmark, ska studeras vidare och regleras i plankarta.
- I det fortsatta arbetet ska det noggrannare utredas vilka konsekvenser förslaget får på de befintliga fastigheterna längs Cederströmsvägen gällande tillgång till solljus.
- Tillstånd ska sökas hos Länsstyrelsen för undantag för bipotopskydd i syftet att ta ner allén längs Blackebergsvägen.
- Till granskningen ska det tydligare redovisas vart cykelparkeringen är tänkt att inrymmas.
- Parkeringen för rörelsehindrade vid klubbhuset ska justeras.
- Mobilitetshöjande åtgärder kan studeras vidare inom projektet.
- Stadsbyggnadskontoret ska studera läge för vändmöjlighet för tunnelbanans ersättningstrafik nära stationen.
- Frågan angående skolans befintliga förråd/sophus samt angöring och inlastning till skolan kommer utredas vidare i samråd med Sisab och utbildningsförvaltningen.
- Planbeskrivningen och utredningen ska kompletteras med hantering av dagvatten i kyrkparken.
- Dagvattenutredningen ska kompletteras med beskrivning av hur dagvattnet renas och bedömning av eventuella konsekvenser utifrån detta.
- Ytavrinningen kommer studeras vidare till granskningen.
- Genom ledningssamordning kommer förändringar av ledningsdragningar kommuniceras.
- Till granskningen ska utrymmen för sopsortering redovisas i planbeskrivningen.
- Planbeskrivningen ska kompletteras med beskrivning av hur tillgången till brandvatten säkerställs.
- Lägenhetsplanlösningar för kv B, D och E ska redovisas i planbeskrivningen för att visa deras bullersituation.
- Byggnaders vibrationsnivå ska regleras med planbestämmelse och krav angående stomljud ska kommenteras i planbeskrivningen.
- Riskutredningen ska kompletteras och skyddsåtgärden angående utrymning ska skrivas in i plankartan.
- Vidare utredning kommer att ske vad gäller markstabilitet och eventuell skredrisk liksom vidare undersökning av markföroreningar, för att säkerställa markens lämplighet. Vid behov ska restriktioner skrivas in som planbestämmelser i plankartan.
- De plantekniska justeringar som lantmäteriet föreslår ska åtgärdas, dock får stadsbyggnadskontoret fundera vidare på hur en lämplig reglering av angöringen till Lilla Ängby gård

kan säkerställas utan risk för privatisering av dess omgivning.

- Illustrationerna av övergångsställen i plankartan kan dock tas bort enligt trafikkontorets önskemål.
- Luftfartsverket läggs till på sändlistan.

Kontoret föreslår att förslaget ändras så att den visuella kopplingen mellan Lilla Ängby gård och Blackebergsvägen stärks, och, om det bedöms lämpligt efter utredning av konsekvenser för de befintliga fastigheterna längs Cederströmsvägen gällande tillgång till solljus, en justering av byggnadshöjden i kv A.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att ovanstående revideringar innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

Inkomna synpunkter

Nedan redovisas en sammanfattning av inkomna synpunkter. För yttrandena i sin helhet hänvisas till planakten för projektet, dnr 2014-00063. Planakten för ärendet finns tillgänglig i Tekniska Nämndhuset på Fleminggatan 4.

Statliga och regionala myndigheter och förbund

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen bedömer att det inte finns skäl att anta att de kommer pröva stadens beslut och upphäva detaljplanen, under förutsättning att deras synpunkter gällande hälsa, säkerhet och risk, samt miljö kvalitetsnormer för vatten beaktas. Länsstyrelsen efterfrågar lägenhetsplanlösningar för kv B och D för att kunna bedöma deras bullersituation. Enligt länsstyrelsens bedömning är det mindre lämpligt att förlägga enkelsidiga lägenheter mot Blackebergsvägen i kv D och E. Byggnaders vibrationsnivå bör vidare regleras med planbestämmelse. Man efterfrågar en kompletterad riskutredning, som tydligare beskriver antal transporter till bensinstationen och att eventuella skyddsåtgärder skrivs in i plankartan. Länsstyrelsen anser att det inom planprocessen ska vara klarlagt om markanvändningen är lämplig utifrån risken för ras och skred, och att eventuella restriktioner skrivs in som planbestämmelser. Vidare anser man att marken där det tidigare funnits en handelsträdgård ska undersökas då det kan finnas markföroreningar på platsen. Man vill att det tydligare framgår hur dagvattnets ska renas och hur man bedömer konsekvenserna av detta.

Länsstyrelsen konstaterar att förslaget ger en negativ påverkan på områden av kulturhistoriskt värde på lokal nivå, då Lilla Ängby blir kringbyggd och anpassningen till topografin i Blackeberg frångås.

Man anser att planförslaget såsom det presenteras kan genomföras utan att påtaglig skada uppstår på riksintresset Södra Ängby och de värden som det ska skydda. Även kyrkomiljön hanteras enligt länsstyrelsen på ett acceptabelt sätt då respektavstånd hålls och en höjdmässig anpassning har gjorts. Man framhåller ett troligt behov av undantag för bipotopskydd för att ta ner allén längs Blackebergsvägen. Angående fornlämningar efterfrågas en tydligare redovisning av hur de hanteras för att kunna bedöma påverkansgrad. Man efterfrågar även en påverkansanalys av hägnad Stockholm 927. Vid planering av byggnader högre än 20 meter över marknivå behövs en tidig avstämning med LFV angående behov av flyghinderutredning. Länsstyrelsen delar stadens bedömning att planens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan.

Trafikförvaltningen (SL)

Exploateringen kan medföra att stationen behöver utvecklas vilket planen därför inte bör försvåra. Man nämner även att ett ytterligare spår kan behövas på sikt för att förstärka spårkapaciteten. Trafikförvaltningen godtar att samtliga bussar kan vända vid Blackebergsbacken, som planen föreslår. Men man efterfrågar en vändmöjlighet för tunnelbanans ersättningstrafik nära stationen. Vidare framhålls att de åtgärder som avses göras på betongdäcket ska ske utan påverkan på tunnelbanetrafiken, eller i samband med annan planerad avstängning. Trafikförvaltningen efterfrågar en redovisning av hur dagvattenhanteringen ska ske på torget samt hur kv A och B ska grundläggas. Avtal behöver träffas mellan SL, staden och exploatören angående genomförande, kostnader och ansvar. Trafikförvaltningen önskar även att krav avseende vibrationer skrivs in i plankartan och att krav angående stomljud kommenteras i planbeskrivningen. Vidare vill man se en redovisning av förskolans huvudsakliga vistelseyta i plankartan. Man informerar om potentiella störningar från busstrafik, särskilt vid busshållplatser.

Storstockholms Brandförsvar(SSBF)

SSBF föreslår att en planbestämmelse införs i plankartan angående utrymning bort ifrån riskkällan i kv A, om detta avses genomföras. Man vill även att planbeskrivningen anger hur tillgången till brandvatten säkerställs.

Trafikverket

Trafikverket har inga synpunkter på förslaget. Men föreslår att Luftfartsverket läggs till på sändlistan

Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar

Lantmäterimyndigheten

Lantmäterimyndigheten informerar om två justeringar som behöver göras i den fastighetsrättsliga genomförandebeskrivningen, dels ska renhållningsservitutet hänvisa till K4 istället för till K5 och del ska text om x-servitut läggas till. Utöver detta resoneras man kring lämplig reglering av angöringen till Lilla Ängby gård i plankartan, då det framförs som olämpligt att ha ett z på allmän mark som nu är fallet.

Stadsdelsnämnden

Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till programförslaget som ger ett värdefullt tillskott av lägenheter i ett centralt och kollektivtrafikhärläge. Bebyggelsen som är sammanhållen och stadsmässig kommer, enligt stadsdelens uppfattning, att bidra till en levande stadsdel med en god och trivsamt boendemiljö. Man anser att de synpunkter man framförde under programsamrådet, angående bebyggelsens höjd och utformning, i huvudsak tillgodosetts. Som kompensation, för den ianspråktaga grönmärken, föreslår förvaltningen enuppustning av Blackebergstråket inkluderande parkleken Blacken. För att undvika framtida driftkostnader gällande beskärning av växtlighet, önskar förvaltningen minst fem meter bred förgårdsmark, men ok med undantag vid västra husets södra gavel. Man föreslår vidare parkeringshus och gångbro vid Bergslagsvägen. Stadsdelen framför även ett önskemål om en gruppbostad för 6 boende utöver de tio servicelägenheter som redan ingår i detaljplanen. Genomförandet av de nya förskolor som planeras i området behöver samordnas, då ombyggnationen av Holbergsgatan inte är möjlig att genomföra innan alternativ förskola finns tillgänglig.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljöförvaltningen har gjort en sammanvägd bedömning av detaljplanens miljö- och klimatpåverkan och anser att den negativa inverkan som intrång i naturmark och påverkan från buller innebär vägs upp av ett stort antal nya bostäder i ett läge med mycket god kollektivtrafik. Miljöförvaltningen har tidigare lämnat underlag för bedömning av miljö- och hälsofrågor för aktuell detaljplan. De viktigaste frågorna som togs upp var buller längs området öster om Islandstorget samt att föreslagen bebyggelse delvis gör intrång i naturmark. Bebyggelsen öster om Islandstorget är flyttat i det liggande förslaget och påverkas inte längre av buller från tunnelbanan. I den föreslagna detaljplanen redovisas kompensation för de intrång som sker i naturmark. Nämnden anser därmed att dessa frågor har redovistats tillfredställande i planhandlingarna. Med hänsyn till den nedgrävda tunnelbanan behöver dock vibrationer studeras.

Trafikkontoret

Trafikkontoret föreslår att användningen ändras från Torg till Park i plankartan väster om Blackebergsvägen. Man anser att beskrivningen av Blackebergsvägen som säkerhetsrisk för barn och ungdomar bör nyanseras. Parkeringstalen anses lämpliga men man vill att det preciseras vart cykelparkeringen ska anordnas inom kvarteren. Den parkering för rörelsehindrade som föreslås vid klubbhuset bör justeras av trafiksäkerhetsskäl. Illustrationerna av övergångsställen i plankartan kan med fördel tas bort då de kan komma att ändras. Man ser positivt på att Blackebergsvägens köryta avsmalnas mellan skolan och bollplanen då det kan öka hastighetsefterlevnaden intill skolan. För att underlätta för personer som har svårt att gå bör man placera ut bänkar vid ramperna i kyrkparken.

Exploateringsnämnden

Kontoret anser att planförslaget bidrar till en bra utveckling inom stadsdelarna Blackeberg och Södra Ängby. Planförslaget uppfyller ambitionerna om att främja en levande stadsmiljö i hela staden, att kompletteringsbebyggelse ska ske i goda kollektivtrafiklägen och att marken ska utnyttjas så effektivt som möjligt. Förtätningen innebär vidare att de båda stadsdelarna binds samman tätare och ger ökade möjlighet för bättre integration mellan de båda stadsdelarna.

Stockholms stadsmuseum

Sammantaget så ser museet möjligheter att bebygga och utveckla området kring Islandstorget. Museet vidhåller dock tidigare yttrande; att detaljplanen innebär allt för stor negativ inverkan på kulturhistoriska värden och Stadsmuseet avstyrker därför föreslagen detaljplan för Nya Islandstorget.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

Rådet anser att skalförskjutningen motverkar ambitionen att den nya bebyggelsen ska placeras med hänsyn till terrängen. För rådet står det klart att tillkommande hus runt torpet bör anpassas i höjd och volym för att i högre grad tillåta Lilla Ängby gård ett historiskt läsbart sammanhang kopplat till Blackebergsvägen och att ett sådant omstuderande är viktigt för förtätningens förutsättningar att bli ett respektfullt komplement mellan stadsdelarna. Med ovanstående starka erinran gällande bebyggelsens placering och volym i sammanhanget runt Lilla Ängby gård har rådet beslutat tillstyrka förslag till detaljplan.

SISAB

Sisab framför att skolans befintliga förråd/sophus placerat inom detaljplaneområdet behöver flyttas till annan plats som är fungerades utifrån verksamheten och att angöring och inlastning till skolan behöver säkerställas så att dessa kan utföras utan hinder både

under och efter produktion. Kostnader uppkomna i samband med detaljplanen anser Sisab ska tas av projektet.

Stockholms Stads parkerings AB
Inga synpunkter på förslaget.

Utbildningsförvaltningen

Utbildningsförvaltningen framhåller ett behov av skolplatser i området och önskar därför öka skolans fastighet söderut för att kompensera för den minskning av fastigheten som planförslaget innebär. Dessutom vill man att det skapas en bra angöring och inlastning samt flytt av soprum. Man anser att projektet ska stå för denna kostnad.

Idrottsförvaltningen

Idrottsförvaltningen framför att förvaltningen utgår från att ersättning sker till liknande standard som idag och att om idrottsnämnden och fastighetsnämnden vill utöka utrymmena i det nya klubbhuset för att höja standard och förbättra tillgängligheten, får nämnderna själva betala mellanskillnaden inom egen investeringsbudget enligt stadens gällande tillämpningsprinciper. Idrottsförvaltningen har tillsammans med fastighetskontoret tagit fram ett lokalprogram enligt ovan som presenterats för exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret.

Övriga remissinstanser

Stockholm Vatten AB

Vattenanslutning och Spillvattenanslutning kan beredas i respektive gata. Det bör särskilt påpekas att ombyggnaden av Nya Islandstorget, med nya hårdgjorda ytor, kommer att påverka avrinningen och öka belastningen på ytor samt ledningsnätet nedströms. Utredning av ytavrinningen pågår och kan komma att påverka systemhandlingen.

Stockholm vatten avfall

Remissinstansen anser att det är mycket positivt att det planeras för maskinell hämtning av hushållsavfallet, men vill se redovisning av utrymmen för sopsortering samt att man bereder för hantering av matavfall.

Ellevio

Ellevio framhåller att deras fördelningsstation nordväst om planområdet ej ska påverkas av byggnation och att ett 33 kV kabelstråk kan komma behöva omförläggas. 11 kV och 0,4 kV elnät byggs i och med planen om i hela området med bland annat två nya nätstationer.

AB Fortum Värme

Inom planområdet finns befintliga fjärrvärme- ledningar. För att kunna planera nya och ledningsomläggningar samt säkra befintlig

drift med så få driftstörningar som möjligt är det bra med tidig information och samrådsmöte. Åtgärder i Fortum Värme Distributions anläggningar utförs av Fortum Värme och bekostas av byggherre enligt gällande avtal, viktigt att vi tecknar genomförandeavtal snarast möjligt

TeliaSonera Skanova Access AB

Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Tvingas Skanova vidta undanflyttningssåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Sakägare enligt fastighetsförteckning

PF, Cederströmsvägen

PF framhåller en viss oro för att kv A kommer skugga deras fastighet och framhåller att tunnelbanan är hårt belastad. Med tanke på att de själva måste vidta försiktighet med hänsyn till sin byggnads karaktär anser PF att förslaget inte smälter in. PF motsätter sig inte en nybyggnation på kv A, men anser att volymen ska minskas, även med hänsyn till Ängby kyrka. PF framhåller också oro för sättningskador och trafikmängden på Blackebergsvägen samt problemet att Cederströmsvägen används som infartsparkering.

PW, Cederströmsvägen

PW motsätter sig föreslagna byggnadshöjden i kv A och yrkar att höjden begränsas till tre våningar. PW yrkar också på att en vederhäftig bedömning av sol- och ljusförhållanden genomförs på hans fastighet och angränsande mark. PW befarar att parkerings- och trafikförhållandena inom området kommer bli tämligen besvärande.

CS och BS, Cederströmsvägen

CS och BS anser att höjden på de nya husen måste ta hänsyn till ljusinsläpp till trädgårdarna på Cederströmsvägen. De framför även att de befarar att trafik- och parkeringsproblemen som de redan nu upplever på sin gata kommer öka med utbyggnaden.

JL och JS, Cederströmsvägen

JL och JS framför att den storlek och höjd som avses i kv A gömmer Ängby kyrka och förkastar bilden om ett område med småhus. De framhåller även att Cederströmsvägen används för infartsparkering vilket skapar problem för de boende där, de befarar att förslaget innebär en högre belastning av bilar. De framhåller även en oro för att deras tomt ska skuggas av kv A samt för sättningar i samband med sprängningar. Ytterligare belastningar på

trafiksituationen i korsningen Cederströmsvägen/ Blackebergsvägen oroar dem också. De motsätter sig inte att det byggs i deras närhet men anser att omfattningen är för stor.

KJ och LJ, Zornvägen

KJ och LJ anser att en anpassning i skala ska ske, genom en sänkning med minst två våningar, främst mot Södra Ängbys villor och mot skolbyggnaden. De efterfrågar även referens-erfarenheter från liknande projekt till nästa planeringsfas.

MR, Roslinvägen

MR menar att förslaget istället för att länka samman Södra Ängby och Blackeberg snarare delar områdena, genom att bygga en sammanhängande mur i sex våningar. MR konstaterar att förslaget inte kommer ge en luftig grönska och att den presenterade färgskalan samt byggnadernas anpassning i terrängen inte har något samband med något av de angränsande områdenas karaktär. MR protesterar mot de alltför höga och kompakta byggnaderna i förslaget och uppmanar till att höjderna sänks och huskropparna delas.

Preem

Preem vill göra kommunen uppmärksam på de skyddsavstånd som gäller för den verksamhet som bedrivs av Preem.

Brf Skåningen

Föreningen ser behovet av och möjligheterna med ny bebyggelse vid Islandstorget och vidare längs Blackebergsvägen och Blackebergbacken. Men man anser att de föreliggande förslaget är för stort för kompakt och för stilvidrigt i förhållande till nuvarande bebyggelse. Föreningen anser att det strider mot just de värden, kontakter och miljöer som det säger sig vilja ta tillvara och utveckla. Vidare anser föreningen att förslaget är orealistiskt i förhållande till kommunikationsbehov och trafik. Därför föreslår föreningen följande:

- Stå fast vid det ursprungliga målet om dryga 600 lägenheter totalt för samtliga etapper.
- Bygg varierande, blackebergslänkande hus om max fyra våningar mellan Ängby kyrka och bollplanen.
- Komplettera med två till tre tiovåningshus vid stationen.
- Rör inte utan lyft fram skålgropsstenen och fornminnesmarken.
- Utred möjligheten att bygga parkeringshus på området mellan Bergslagsvägen och tunnelbanan.
- Ha strikt hastighetsbegränsning på Blackebergsvägen och begränsning av trafiken, åtminstone nedläggning av grusdepån.

- Behåll nuvarande lösning för busshållplatsen vid tunnelbanestationen för att bibehålla trafiksäkerheten.
- Koppla byggstart till krav på SL om ökad turtäthet för tunnelbana och bussar.

Övriga, ej sakägare

KP, Carl Larssons väg

KP framhåller att det är fullt av parkerade bilar i området och att bilarna kör väldigt fort, vilket skapar en osäker trafikmiljö för barn.

JÅH, Zornvägen

JÅH anser att Islandstorget behöver en upprustning, men har synpunkter enligt följande: 1. Bergslagsvägen är överbelastad med biltrafik. 2. Tunnelbanan överbelastad med resenärer 3.

Felparkeringar skapar otrygg trafikmiljö för barn. 4. Arkitekturen som föreslås tar inte hänsyn till kulturarvet. 5. Bygg så som det nya dagiset. 6. Etapp E. Allvarligt?

PO och CPO, Höckertsvägen

PO och CPO har bott i området i 75 år. De anser att en hopkoppling av områdena visar på bristande respekt för historia. De kritiserar den planerade flytten av skålgropsstenen och framhåller de rådande trafik och infartsparkeringsproblem som finns i området. De föreslår att detaljplanen skrotas helt eller läggs på is tills trafikproblemen är lösta.

CN och HN, Carl Larssons väg

CN och HN har invändningar vad gäller höjden på de föreslagna byggnaderna, flytten av fornminnen och mängden planerade parkeringsplatser och garage. Man framhåller även att tunnelbanan är kraftigt överbelastad.

LR, (saknar adress)

LR framhåller parkeringsproblem i området och ifrågasätter varför man tar bort platsen vid fotbollsplanen där man brukar parkera, samt undrar hur parkeringen vid skolan påverkas av förslaget. LR anser även att parkeringsberäkningen är felaktig. LR lyfter även att det inte håller att de inte får renovera sina hus i Södra Ängby medan så stora förändringar kan ske en bit bort.

ML, Holbergsgatan

ML framför att man bör följa rådande bebyggelsestil i området dvs placera husen i naturen med luft, ljus och grönska mellan byggnaderna, samt tillräckligt med förgårdsmark. ML efterfrågar även ett släpp så att man får en vy mellan Blackebergsvägen, Lilla Ängby gård och Ängby Kyrka. ML anser vidare att det främst bör byggas på bägge sidor om T-banestationen.

UN, Ehrenstrahlsvägen

UN anser att gestaltningen kraftigt bryter mot den intilliggande bebyggelsen och att den är överdimensionerad och befarrar att den därmed skadar riksintresset Södra Ängby. UN anser också att det är skamligt hur skålgropsstenen behandlas.

SH och AH

SH och AH har invändningar vad gäller höjden på de planerade husen, flytten av fornminnen och framför oro för konsekvenser av bristen på planerade parkeringsplatser. De befarrar även att barn utsätts för risker på grund av ökad trafik.

KS, Roslinvägen

KS önskar att man skulle behålla den befintliga karaktären och bygga trevåningshus. KS anser att höjden ökar känslan av skuggande trängsel och förlorad naturnära frihet. KS befarrar att den gröna karaktären förminskas och anser att förslaget snarare skapar en mur än den integration som man uttalat vara ett syfte.

Fyrvägskorsningen, låg parkeringskvot, ökad belastning på Bergslagsvägen och på tunnelbanan är andra farhågor KS lyfter. KS kommenterar även kvaliteten på hissen till perrongen.

GW och AW, Palettgränd

GW och AW har invändningar vad gäller höjden på de planerade husen, flytten av fornminnen och framför oro för konsekvenser av bristen på planerade parkeringsplatser.

BW, (Saknar adress)

BW uppmanar till att skålgropsstenen får vara kvar på sin plats och att nya byggnaden anpassas efter den. BW anser även att Lilla Ängby gård ska kunna ses från Blackebergsvägen genom en öppning i huset. BW anser även att husen är alldeles för höga.

PA, Bergslagsvägen

PA anser att det skapas för få parkeringsplatser i projektet.

EE (Saknar adress)

EE anser att kulturhistoriska värdet väger tyngre än bostäder nära tunnelbanan och anser därför att våningshöjderna genomgående bör sänkas. EE önskar också att förslaget ska bevara existerande topografi och natur runt Ängby kyrka. EE anser att antalet parkeringsplatser per lägenhet ska ökas.

CT, Ehrenstrahlsvägen

CT anser att det behövs en samlad miljöbedömning och motsätter sig att byggnaderna som föreslås inte är vita. CT är även kritisk till hur fornlämningarna hanteras och framför oro för ökad trafik. Dessutom lyfter CT behov av utrymme för barnen.

MOB (Saknar adress)

MOB ställer sig kritisk till planeringen av en fyrvägskorsning då MOB befarar att det blir trafikfarligt, och föreslår därför att östra delen av Holbergsgatan blir torg.

Anonym

A framhåller att nya förslaget är mer genomarbetat och genomtänkt än det första var. A vill även skicka styrka och kraft till de som arbetar med projektet och påtalar att parkering inte är livet.

JJ, Korpstigen

JJ befarar att förslaget förstör unik natur och öppenhet som finns på platsen idag och anser att fornlämningarna ska bevaras. JJ framför också att vägnätet är överbelastat

MJ, Ultunavägen

MJ är inte emot bebyggelse i det aktuella området men backen till Blackeberg vill MJ behålla och där se en lägre mindre tät bebyggelse.

CM, (Saknad adress)

CM anser att för mycket natur tas i anspråk i backen mot Blackeberg och vill inte att slänten ovanför Lilla Ängby gård bebyggs. CM vill att släppet från Blackebergsvägen mot Lilla Ängby består av en rejäl öppning utan tak, att så många träd som möjligt står kvar kring Lilla Ängby gård, och att skålgropsstenen får ligga kvar där den står idag. Milstolpen kan flyttas i öst-västlig riktning men CM vill att det ska vara askar i allén längs Blackebergsvägen. CM vill även att hus på Blackebergssidan ska ha sadeltak och valmtak.

AE, Holbergsgatan

AE anser att det är ok att bygga relativt mycket och högt precis vid och runt Islandstorget (Etapp 1), men anser att det i etapp 2 bör planeras för småskalighet, låga hus och hänsyn till natur, miljö och nuvarande arkitektur. AE anser vidare att det bör finnas ett släpp så att man ser Lilla Ängby från Blackebergsvägen och att man från Blackebergsvägens södra del kan se Ängby Kyrka. AE beklagar också sättet man föreslår hantera skålgropsstenen och föreslår att man istället kan skapa en minipark på platsen.

AK, Björnsonsgatan

AK anser att mycket har förbättrats sedan det första förslaget, men att lite återstår. AK anser att det behövs parkeringsplatser för bortalagen för att FK-vallen (fotbollsplanen) ska fungera. AK föreslår att huskroppen mot Blackebergsvägen öppnas upp så att Lilla Ängby gård blir synlig och där blir en naturlig promenad.

MS, (Saknad adress)

MS anser att husen i förslaget är vanliga och tråkiga, och efterfrågar istället ny och modern arkitektur. MS bifogar inspirationsexempel.

SJL, Karen Blixens gata

SJL efterfrågar en livsmedelsaffär, banklokal och annan service. Även Blackebergs centrum bör ses över avseende detta enligt SJL.

PE, Grundtvigsgatan

PE framför att det är positivt att Lilla Ängby gård har frilagts och att sikten mot Holbergsgatan är fri. Men att det vore önskvärt ifall släppet från Blackebergsvägen upp mot Lilla Ängby gård blev bredare.

AC, Börjesonsvägen

AC är av åsikten att Stadsbyggnadskontoret ökat exploateringen jämfört med rekommenderad bygghöjd och att detta skadar känslan i förorten Södra Ängby och Blackeberg. AC anser också att det är symptomatiskt med att flytta fornminnen. Följaktligen motsätter sig AC bygghöjden och vill att den justeras till terränganpassad hushöjd enligt sidan 14 i konsekvensanalysen.

LK, Johan Tilanders väg

LK anser att det är bra med varierad bebyggelse, men att det finns stor oklarhet i hur parkeringsbehovet ska lösas. LK ser stort värde i bevarandet av Lilla Ängby gård samt positivt med perennrabatter och fruktträd.

UR, Drachmannsgatan

UR framför att i demokratisk ordning göra alla nöjda är nästan omöjligt, och att det har gjorts ett förnämligt jobb.

UA, Zornvägen

UA menar att det är olämpligt att förlägga samrådet under december då det är en så hektisk tid, och att man därför skulle förlänga samrådet så att det även innefattade jul och nyårshelg.

FH, Molinvägen

FH anser att fotbollsklubbens behov, såsom parkering, angöringsyta och samlingsplats vid cuper, har nonchalerats. Därför anser FH att planerat hus ska tas bort.

GS och BS, Ängbyhöjden

GS och BS framför att byggnadernas höjd bör begränsas för att ej förstöra områdets karaktär och skapa bättre förhållanden för solljus. Vidare befarar de att Södra Ängby blir parkeringsplats för det nya områdets bilar vilket strider mot skyddet av riksintresset, och vill därför se ytterligare parkeringsplatser. De ifrågasätter vart dagvatten och avloppsvatten tar vägen, samt vem som ska bekosta ledningsflyttar. De framhåller att Södra Ängby skola är överfull och

kan behöva utökas, därför anser de att kv E bör utgå och marken reserveras för skoländamål. GS och BS menar också att tunnelbanan är överbelastad och vill att den frågan utreds. De efterfrågar en ekonomisk kalkyl för genomförandet

BE, Carl Larssons väg

BE bedömer att det planeras för lite parkeringsplatser i området och framför även att trafiken i området kan komma att öka. BE framför att det finns problem idag med parkerade bilar på städdagar och långtidsparkerade bilar i området.

AS, Zornvägen

AS oroar sig för den framtida parkeringssituationen och befarar att Zornvägen kommer användas av de nya boende och för långtidsparkering. Därmed anser AS att riksintresset riskerar att skadas av förfulande parkerade bilar i gaturummet. Dessutom kan detta försvåra villaägarnas möjligheter att ta emot besökare samt transporter, enligt AS. Detta i sig kan leda till konflikter mellan boende. Därför frågar AS hur detta kan styras upp. AS frågar även om det är rimligt att klämma in huskroppas breddvid skolan.

SJ (Adress saknas)

SJ anser att omfattningen och skalan är för stor och anser det är feltänkt att placera stadskvarter i förorten. Vidare befarar SJ att det blir många nya bilar i området som gör parkerings- och trafiksituationen kaotisk. Därför föreslår SJ att omfattningen dras ner till hälften, husen blir tre våningar. För massivt byggande är det enda rimliga att lägga ner Bromma flygplats enligt SJ.

Styrelsen i FK Bromma

Styrelsen anser att stadsbyggnadskontoret ska ha utrett och påbörjat förändringar av turtäthet, nya buss och tunnelbanelinjer innan ytterligare produktion sker längs gröna linjen, då tunnelbanan redan är överbelastad. Styrelsen anser också att stadsbyggnadskontoret bör studera förslaget avseende påverkan på grönytor i närheten, ta fram en ny trafikanalys med mer aktuella underlag, samt planera in parkering vid klubbhuset. Slutligen anser styrelsen att stadsbyggnadskontoret tydligare bör redovisa åtgärder som säkerställer att inga klagomål uppkommer från nya boende som påverkar verksamheten, på grund av eventuella störningar från fotbollsplanen, samt ta ytterligare dialog med kommande byggherrar om exploateringsnivå och höjder.

Södra Ängby Villaförening

Föreningen menar att förslaget inte i skala och omfattning har utformats med hänsyn till riksintresset, och då särskilt i kvarteret Debutanten. Vidare anser man att parkeringstalet riskerar att göra trafiksituationen direkt farlig. Med ökat trafiktryck är man även

oroad för att kösituationen förvärras i korsningen
Blackebergsvägen- Bergslagsvägen.

Bromma Hembygdsförening

Föreningen instämmer i utredningarnas slutsatser. Man anser att de fyra träd som återstår av allén vid Lilla Ängby gård ska bevaras och att byggnaden synliggörs genom ett 12 meter brett släpp, centriskt placerat i bebyggelsen längs Blackebergsvägen. Föreningen anser det acceptabelt att Milstenen flyttas ut till grönremsan ihop med informations-skylden, men att området kring skålgropsstenen ska bevaras. Om det ändå ska exploateras behöver det undersökas arkeologiskt. Skålgropsstenen vill man bevara på sin plats och snarare anpassa byggnaden efter denna. Generellt anser föreningen att byggnaderna är en våning för höga, med undantag för kv A. Man anser att kv B inte får bli för dominerande gentemot Ängby kyrka och att eventuella takpåbyggnader därför ska vara indragna från fasadliv och ha diskret karaktär. Angående kv D anser föreningen att sadeltaket på hörnbyggnaden mellan Holbergsgatan och Blackebergsvägen upplevs onaturlig. I kv E anser man att en anpassning i skala ska ske mot Södra Ängbys villor genom att ta bort en våning. Föreningen anser att gestaltungsprinciperna för de olika kvarteren i huvudsak är välmotiverade.

Arbetsgruppen Grimstaskogens Vänner

Gruppen anser att etapp 2 och 3 helt ska avfärdas med hänsyn till natur- och kulturmiljö. Gruppen anser att de kulturhistoriska värdena vid Islandstorget i stor utsträckning slås sönder av förslaget och att utbyggnadsplanerna är lite väl omfattande. Gruppen anser att en MKB måste genomföras. Gruppen kan inte i förslaget se att man försökt bevara slänterna i väster, och man hoppas att planerad ekallé får avsedd verkan, men anser att ytterligare åtgärder/revidering av planen bör genomföras för att mildra de negativa effekterna på spridningsvägen. Gruppen framför betydelsen av att vattenfrågorna hanteras omsorgsfullt.

Monika Joelsson
planchef

Helena Persson
stadsplanerare